

MIKKELIN KAUPUNKI

Asumisen ja toimintaympäristön
palvelualue

19.10.2018

Mli Dnro 2018-1158

Lausuntopyyntö valtuustoaloitteesta

Mikkelin kaupunki/asumisen ja toimintaympäristön palvelualue pyytää lausuntonne oheisesta "Valtuustoaloite Mikkelin tulevaisuuden linjauksista liittyen turvetuotantoon."

Valtuustoaloite käsitellään lausuntojen jälkeen kaupunkiympäristölautakunnassa, kaupunginhallituksessa sekä valtuustossa.

Jouni Riihelä
tekninen johtaja

Jakelu:

Haukivuoren aluejohtokunta
Mikkelin pitäjän aluejohtokunta
Mikkelin kehitysyritys Miksei Oy
Mikkelin seudun ympäristöpalvelut
ESE Oy

Liite: valtuustoaloite

Saija Kuikka 22.5.2018 mukaisesti ottaa lisätyt:
 Valtuustoaloite Mikkelin turvetuotannon linjauksista
 liittyen turvetuotantoon

Aloite Mikkelin kaupungin tulevaisuuden linjauksista, liittyen turvetuotannon ympäristölupapäätösten puoltamiseen ja kaupungin osuuteen turvetuotantoalueiden päästöjen valvonnassa ja verkostoyhteistyön lisäämiseen, kun etsitään uusia energiavaihtoehtoja korvaamaan turvetta polttoaineena.

PERUSTELUJA JA POHJATIETOA

Mikkelin kaupungin visiota "Teemme yhdessä Saimaan kauniin Mikkelin" avataan tarkemmin mm. lauseella: "Kestävästi kehittyvä Mikkelin elää luonnostaan – elinvoiman lähteitä ovat metsä, ruoka, vesi, matkailu ja vapaa-aika". Yhtenä arvona on kestävä kehitys, eli Mikkelissä otetaan vastuuta ihmisistä, taloudesta, luonnosta, ympäristöstä sekä tulevaisuudesta.

Laajat tahot osallistuivat strategiatyön tekemiseen. On hienoa, että luontoarvot nousivat tärkeäksi meille kaikille. Tilastokeskuksen 2016 mukaan Mikkelissä oli Kuopion jälkeen toiseksi eniten vapaa-ajanasuntoja. Vakituisten asukkaiden lisäksi muutkin ovat siis huomanneet jo pitkän aikaa Etelä-Savon luontoarvot, Saimaan, Kyyveden, Puulan sekä pienempien järvien vesien merkityksen, laadukkaan asumisympäristön, kauneuden, monipuolisen virkistyskäytön ja kalaston. Siksi vesien laadun vaaliminen on ennen kaikkea paikallisviranomaisten ja rantojen omistajien velvollisuus ja vastuulla.

Järviemme vedenlaadun heikkeneminen ja turvetuotanto ovat kuitenkin puhututtaneet viime vuosina paljon. Pintaveden laatu on osissa Kyyvettä laskenut tyydyttävälle tasolle. Tavoitteena olisi kuitenkin saavuttaa EU:n vesipuitteidirektiivin mukainen hyvä tai erinomainen laatutaso. Turpeen käyttö energiapolttoaineena aiheuttaa valitettavasti sekä ilmaston että vesistöjen pilaantumista. Haukivuorella, Mikkelin pohjoisimmassa pitäjässä, Vapon nykyinen turvetuotanto ja uuden ympäristöluvan saaminen (Emostensuo) on saanut vakituiset sekä vapaa-ajanasukkaat todella huolestumaan Kyyveden pintaveden laadusta nyt ja tulevaisuudessa. Haukivuorella järvien ja lampien vesien pilaantumisesta osittain turvetuotannon takia on valitettavasti useita esimerkkejä (Kangasjärvi, Suovu osana Kyyvettä, Höytiönlampi ja siihen liittyvä joki). Kovalansuo, Pyöreäsuu ja Lintusuu laskevat purkuvetensä Kyyveden eteläosaan Koiraselälle ja Ylä- ja Alasitroon. Pieksämäen Montolassa sijaitseva turvetuotantoalue Kalkkiköyhä on kunnostettu ja todennäköisesti aloittaa toiminnan tänä kesänä. Sieltä purkuvedet lasketaan Mauru- ja Nykälänjokea pitkin Kyyveden pohjoisosaan.

Vapo Oy on saanut Itä-Suomen aluehallintovirastolta ympäristöluvan Emostensuolle ja valitusaika Vaasan hallinto-oikeuteen päättyi 3.4.18. Jos lukuisilla alueen yhteisöjen ja yksityisten henkilöiden tekemillä valituksilla ei saada päätöstä kumottua, turvetuotantoalueen jätevedet johdetaan Heinolan- ja Lonkarinjokea myöten Kyyveteen, aivan Haukivuoren asemankylän ja Kirkonkylän välisille upeille hiekkarannoille ja asutulle alueelle. Haukivuoren kirkonkylä kuuluu valtioneuvoston 5.1 1995 tekemän päätöksen nojalla valtakunnallisesti arvokkaisiin maisemakohtiin ja maisemahoidon kehittämiskohteisiin. Suurin osa kirkonkylästä ja koko Lonkarinjoki, alitettuaan kantatie 72 aina jokilahteen asti, on huomioitu valtakunnallisesti arvokkaana maisema-alueena. Turvetuotantoalueen jätevesien purku tälle alueelle ei ole suotavaa.

Mikkelin seudun ympäristölautakunta on vuosien ajan toiminut tavoitteellisesti ympäristön hyväksi ja antanut kestäväan kehitykseen perustuvia vastuullisia lausuntoja. Esimerkkinä vuonna 2016 lautakunta ei antanut puoltavaa lausuntoa koskien Emostensuon turvetuotantoalueen ympäristölupaa.

Eikö rantojen arvon aleneminen, niiden rakennusedellytyksien ja vesien pintaveden laadun heikkeneminen huolestuta? Onko asia ajankohtainen ja vastuunotto ongelmista vasta sitten, kun laskuoja on oman mökkirannan läheisyydessä tai vesi on uintikelvotonta?

Onko Vapon suorittama omavalvonta turvetuotantoalueilla ollut riittävää? Onko Ely ylimpänä valvovana organisaationa hoitanut tehtävänsä ja olisiko sillä vielä roolia valvonnalle turvetuotantoalueille, ennen kuin sen rooli loppuu mahdollisen Valtion lupa- ja valvontaviraston (Luova) perustamisen jälkeen v. 2020. Eikä Luovan toimintaan sisälly valvontatoimia. Miten ennakoimme ja varmistamme sen jälkeen valvonnan ja mikä on oman kaupungin ympäristökeskuksen valvonnan rooli ja resurssit.

Olisiko Mikkelin kaupungin arvojen mukaista, että otetaan vastuuta luonnosta, ympäristöstä ja tulevaisuudesta niin, että turvetuotantoalueita ei enää kaavoitettaisi lisää?

ALOITE

Mikkelin kaupunki ei puolla jatkossa turvelupapäätöksiä ilman, että se ottaa huomioon ympäristökeskuksen, aluejohtokuntien, yksityisten rannanomistajien, osakaskuntien sekä tulevien kalatalousalueiden lausunnot ja näkemykset.

Mikkelin kaupunki velvoittaa ELY-keskusta ottamaan konkreettista vastuuta turvetuotantoalueiden päästöjen valvonnasta ja tekemään säännöllistä valvontaa alueilla sekä ohjaamaan riittävästi resursseja tähän toimintaan ennen Luovan toiminnan alkua, sekä valmistautuu siirtämään tämän veloitteen ja vastuun Maakuntaliiton ja Kaupungin ympäristövalvontatoimien vastuulle.

Mikkelin kaupunki aloittaa selvityksen kuinka turve korvataan muilla energiavaihtoehtoilla. Selvitys tehdään yhteistyössä muiden lähikuntien, kaupunkien, ESE Oy:n, Suur-Savon Sähkö Oy:n, alueen oppilaitosten (XAMK, LUT, ESEDU) ja mahdollisesti muiden kotimaisten sekä kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Viite: Mikkelin kaupungin lausunto syksyllä 2017 Maakuntaliitolle: "Energiatuotannon tulisi edistää riittäväällä siirtymäajalla vesistöjen kuormittamista turpeesta puhtaampaan energiaan"!

Mikkelissä 21.5.2018

Liisa Pulliainen

Liisa Pulliainen, Keskustan valtuustoryhmä

Seija Kuikka

Seija Kuikka, Keskustan valtuustoryhmä

Risto Rouhainen

Risto Rouhainen, Keskustan valtuustoryhmä

Markku Kakriäinen

Markku Kakriäinen, Keskustan valtuustoryhmä

Pekka Pöyry

Pekka Pöyry, Keskustan valtuustoryhmä pj

Petri Pekonen

Petri Pekonen, Keskustan valtuustoryhmä

Kirsi Olkkonen

Kirsi Olkkonen, Keskustan valtuustoryhmä

Harri Kivinen

Harri Kivinen, Keskustan valtuustoryhmä

Taina Harmoinen

Taina Harmoinen, Keskustan valtuustoryhmä

Keijo Siitari

Keijo Siitari, Keskustan valtuustoryhmä

JAAKKO VÄÄNÄNEN

Majja Kauppi

Salla Paavitsainen

Markku Ahulainen

Noora Ruuth

Noora Ruuth

MISA AHOON

MISA AHOON

Jukka Pöyry JUKKA PÖYRY

VELI LIKKANEN

Jukka Siikonen JUKKA SIKKONEN

MIKELI SIITONEN

Nina Nissi-Pekela

HELI KAUPPINEN

Juro Lahikainen

Juro Stenberg

JATTA JUHOLA

HANNU TULLINE

Tapani Korhonen

Matti Holanen

ULLA LESKINEN

JENNI TISSARI

SOIKE KUITONEN

James Watt: VASTA VAPILAMEN

~~James Watt~~
Jussi Mathman / ~~James Watt~~
Parr D'Korra

~~James Watt~~
John-Robert

Mimi
OVI KEMMEN